

**ANALIZA
SYSTEMU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
MIASTA I GMINY CZŁOPA
ZA 2018 ROK**

Człopa, marzec 2019 r.

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	3
II.	System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa	3
1.	Dane statystyczne	3
2.	Postępowanie przetargowe na „odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa”	4
3.	Gromadzenie odpadów komunalnych i częstotliwość ich odbioru	6
4.	Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	6
5.	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta i Gminy Człopa	7
6.	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę Człopa	10
III.	Finanse systemu gospodarowania odpadami komunalnymi	11
1.	Opłata z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	11
2.	Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa	11
3.	Koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarki odpadami komunalnymi ..	12
4.	Egzekucja opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi	13
5.	Ulgi z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	14
6.	Podsumowanie finansowe systemu gospodarki odpadami komunalnymi	14
IV.	Uwagi końcowe	15

I. Wstęp

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. (tj. Dz. U. 2018 r. , poz. 1454 z późn. zm.) o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jednym z zadań Gminy Człopa jest dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analiza dokonywana jest na podstawie półrocznych sprawozdań podmiotu odbierającego odpady komunalne z nieruchomości zamieszkałych, podmiotu prowadzącego punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz danych zgromadzonych na stanowisku księgowości Urzędu Miasta i Gminy Człopa, a także w eSOG - elektronicznym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi Miasta i Gminy Człopa. Dokument ten powinien być sporządzony do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy i upubliczniony na stronie BIP Gminy Człopa.

II. System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa

1. Dane statystyczne.

W 2018 roku na terenie Miasta i Gminy Człopa zameldowanych było **4 960** osób, z czego w mieście Człopa **2 287** osób, a w pozostałych miejscowościach **2 692** osób (stan na dzień 31.12.2018 r.).

Szczegółowe dane liczbowe na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawiają się następująco:

- ✓ liczba mieszkańców objętych systemem: **3 810**;
- ✓ liczba osób deklarujących zbiórkę selektywną: **1 823**;
- ✓ liczba osób deklarujących zbiórkę zmieszaną: **1 987**;
- ✓ liczba obsługiwanych gospodarstw domowych: **1 250**, w tym 605 deklarujących zbiórkę niesortowaną i 645 gromadzących odpady w sposób selektywny;
- ✓ przyjęto **253** deklaracji.

wybrane dane statystyczne \ rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liczba mieszkańców zameldowanych	5110	5103	5061	5025	4979	4960
Liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami	2118	3841	3807	3845	3788	3810
Liczba mieszkańców z zadeklarowaną zbiórką selektywną	1293	2295	2206	2230	1 831	1823
Liczba mieszkańców z zadeklarowaną zbiórką zmieszaną	825	1546	1601	1615	1 957	1987
Liczba obsługiwanych gospodarstw domowych	781	967	1188	1229	1 238	1250
Ilość przyjętych deklaracji	2464	420	643	317	330	253

Istniejąca różnica pomiędzy liczbą osób zameldowanych a wskazaną w deklaracjach wynika, podobnie jak w latach poprzednich, z tych samych przyczyn:

- faktu rzeczywistego zamieszkiwania na terenie innych gmin,
- nauka poza miejscem stałego zamieszkania,
- praca osób czynnych zawodowo poza terenem kraju.

Analiza powyższych danych pozwala dodatkowo zauważyć, iż podczas gdy liczba zameldowanych mieszkańców z roku na rok maleje, to liczba osób wpisanych do systemu gospodarowania odpadami oscyluje wokół tych samych wielkości.

2. Postępowanie przetargowe na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa”.

Postępowanie przetargowe, którego przedmiotem był „odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa”. zostało przeprowadzone w czerwcu 2018 r. Wzorem lat ubiegłych, przy ocenie ofert zastosowano dwa kryteria: cena (90 %) oraz sposób wykazywania przez wykonawcę masy odebranych odpadów (10 %).

Spośród trzech złożonych ofert najkorzystniejsza okazała się propozycja lokalnej firmy WERBENA Sp. z o.o. z siedzibą w Człopie przy ul. Kolejowej 24. Na podstawie podpisanej umowy, której czas obowiązywania wynosi 12 miesięcy począwszy od 1 lipca 2018 r., za faktycznie odebrane i zagospodarowane odpady Gmina będzie ponosić koszt:

- a) **400,00 zł** brutto (po aneksie **430,00 zł**) za 1 tonę za odbiór i zagospodarowanie 1 Mg zmieszanych (niesegregowanych) odpadów komunalnych;
- b) **630,00 zł** brutto (po aneksie **680,00 zł**) za 1 tonę za odbiór i zagospodarowanie 1 Mg selektywnych odpadów komunalnych.

Aneks, o którym wyżej wspomniano, obowiązuje od 1 stycznia 2019 r., a jego zawarcie związane było ze wzrostem jednostkowych stawek opłat za umieszczenie odpadów na składowisku określonych Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2017 r. (Dz.U. 2017, poz.2490 ze zm.) w sprawie jednostkowych stawek opłat za korzystanie ze środowiska.

W poniższej tabeli porównano stawki (zł brutto /1 Mg), które obowiązywały Gminę Człopa w latach ubiegłych i obecnie.

RODZAJ ODPADÓW	CZAS TRWANIA UMOWY		01.07.2014 – 30.06.2015		01.07.2015 – 30.06.2016		01.07.2016 – 30.06.2017		01.07.2017 – 30.06.2018		01.07.2018 – 30.06.2019	
	01.07.2013 – 30.06.2014											
ZMIESZANE	381,67		432,00		400,00		420,00		410,40		430,00	
SEGREGOWANE	108,00		1 458,00		1400,00		850,00		637,20		680,00	

Wysokości obydwu stawek, przez pierwsze 6 m-cy obowiązywania umowy, były mniejsze od poprzednich. Niestety, wspomniany wyżej wzrost stawek opłat za umieszczenie odpadów na składowisku, spowodował podwyżkę stawek za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od mieszkańców Gminy.

Kolejne zwiększenie, w porównaniu z rokiem ubiegłym, ilości wyprodukowanych przez mieszkańców Miasta i Gminy Człopa odpadów przy jednoczesnym wzroście stawek pociągnęło za sobą pomnożenie kosztów działalności systemu.

3. Gromadzenie odpadów komunalnych i częstotliwość ich odbioru.

W 2018 r. zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa gromadzili odpady segregowane :

- ✓ w pojemniki (workach) **niebieskie** - opakowaniowe z papieru,
- ✓ w pojemniki (workach) **zielone** - opakowania ze szkła,
- ✓ w pojemniki (workach) **żółte** - metale i tworzywa sztuczne,
- ✓ w pojemniki (workach) **brązowe** - odpady ulegające biodegradacji.

Nowy wykonawca usługi odbioru i zagospodarowanie odpadów nieznacznie zmodyfikował obowiązujący do połowy roku harmonogram opróżniania pojemników. W II połowie 2018 r. z terenu miejskiego odpady zmieszane i biodegradowalne odbierano w każdy poniedziałek i wtorek, a segregowane (frakcje: szkło, papier i plastik) co czwartą środę miesiąca. Teren wiejski, dalej podzielony na dwa „obwody”, był obsługiwany w zakresie odbioru odpadów niesegregowanych i biodegradowalnych co drugą środę miesiąca, a selektywne (szkło, papier i plastik) co czwartą środę miesiąca.

W 2018 roku właściciele nieruchomości jednorodzinnych dalej byli wyposażeni w pojemniki do zbiórki odpadów zmieszanych i worki do zbiórki selektywnej, a właściciele nieruchomości stanowiących budynki wielorodzinne w pojemniki do segregacji odpadów komunalnych (pojemnik na plastik i papier, pojemnik na szkło, pojemnik na odpady niewysegregowane).

Gmina Człopa na chwilę obecną spełnia wymagania ustawodawcy dotyczące selektywnego zbierania odpadów komunalnych tylko w zakresie rodzaju gromadzonych frakcji. Aby system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa całkowicie odpowiadał obowiązującym przepisom, należy dostosować do aktualnych regulacji prawnych wykorzystywane do gromadzenia odpadów pojemniki (dotyczy to miejsca wytworzenia śmieci oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego). Na spełnienie tego obowiązku jednostki samorządu terytorialnego mają 5 lat od momentu wejścia w życie rozporządzenia (tj. od 1 lipca 2017 r.).

4. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Prowadzenie bezpłatnego dla mieszkańców Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych powierzono po raz kolejny firmie WERBENA.

PSZOK czynny był w każdą sobotę w godz. 7.00-15.00 przy ul. Kolejowej 24 w Człopie. Odpady odbierano po okazaniu ostatniego dowodu wniesienia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz z dokumentem tożsamości.

Punkt przyjmował wyłącznie odpady zebrane selektywnie w następujących frakcjach:

- odpady zebrane selektywnie (papier, szkło białe i kolorowe, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe),
- odpady biodegradowalne z wyjątkiem masy zielonej,
- metale, w tym opakowania metalowe po farbach i środkach wykorzystywanych przy remontach budynków,
- zużyte baterie i akumulatory,
- sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlano – rozbiórkowe z drobnych prac remontowych (niezanieczyszczony gruz budowlany, płyty karton- gips, styropian),
- zużyte opony dla pojazdów o dopuszczalnej masie do 3,5 tony.

Zgodnie z podpisaną umową wynagrodzenie za usługę prowadzenia punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wraz z ich zagospodarowaniem w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. wynosiło 3 250,00 brutto zł/m-c.

PSZOK w 2018 r. odebrał łącznie **48,423 Mg** odpadów komunalnych (w tym 5,630 Mg odpadów budowlanych i rozbiórkowych). Stanowi to ok. 4 Mg mniej w porównaniu z rokiem ubiegłym. Należy natomiast zwrócić uwagę na nowe rodzaje odpadów przekazanych do Punktu przez mieszkańców: odpadowa papa, aluminium oraz żelazo i stal.

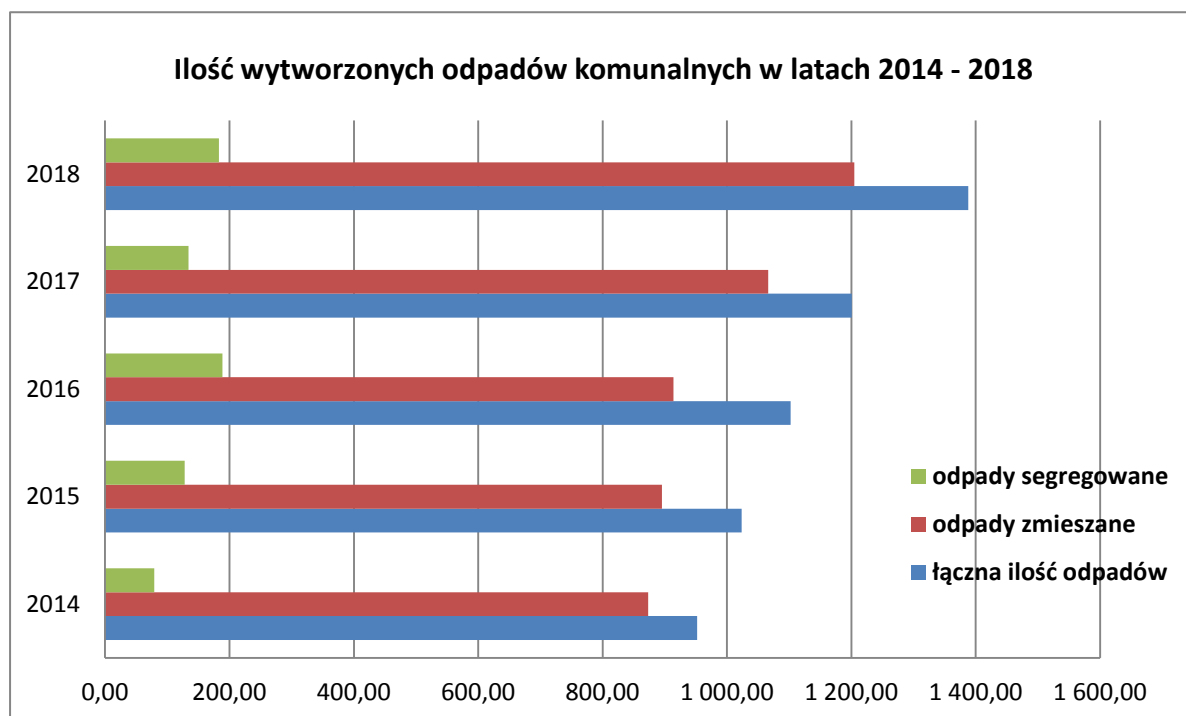
5. Ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Miasta i Gminy Człopa.

Zgromadzone przez mieszkańców Miasta i Gminy Człopa odpady komunalne odbierała w 2018 r. firma ATF Sp. z o.o. oraz firma WERBENA.

Z terenu Miasta i Gminy Człopa łącznie odebrano **1 387,783 ton** odpadów komunalnych, z czego **182,763 tony** stanowią odpady zgromadzone w sposób selektywny, a aż **1 205,02 ton** to odpady zmieszane.

W poniższej tabeli oraz na wykresie przedstawiono ilość wytworzonych odpadów z podziałem na sposób gromadzenia zarówno w latach 2014 – 2018:

rodzaj odpadów Mg \ rok	2014	2015	2016	2017	2018
zmieszane	873,5	895,58	913,78	1 066,38	1 205,02
segregowane	78,8	128,01	188,64	134,171	182,763
łącznie	952,3	1 023,59	1 102,414	1 200,551	1 387,783

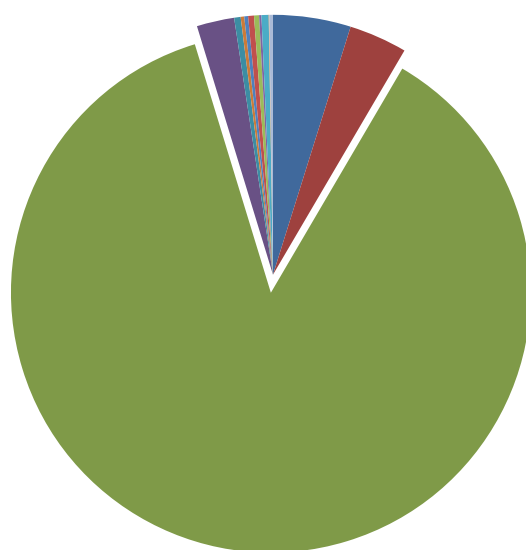
Przedstawione dane jednoznacznie wskazują nieustanny wzrost ilości wytwarzanych odpadów niesegregowanych, a co za tym idzie **wzrost produkcji ogólnej ilości odpadów komunalnych** przez mieszkańców Miasta i Gminy Człopa. Z roku na rok mieszkańcy produkują co raz więcej śmieci zmieszanych. W porównaniu do roku ubiegłego – o 13 % i aż o 37,95 % porównując do roku 2014.

Kolejnym faktem, na który warto zwrócić uwagę, jest przyrost odpadów zebranych w sposób selektywny. W porównaniu do roku 2017 mieszkańcy zebrali o 48,592 Mg więcej tych odpadów. Jest to jednak dalej mniej niż w przypadku odpadów zmieszanych, dla których zanotowano wzrost aż o 138,64 Mg).

Poniżej tabela przedstawiająca ilość zebranych w 2018 roku odpadów z podziałem na poszczególne frakcje:

Okres odbioru		I półrocze ATF	II półrocze WERBENA	PSZOK WERBENA	RAZEM:
Rodzaj i kod odpadów Mg					
opakowania z papieru i tektury	15 01 01	-	5,020	-	5,020
opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	-	-	4,380	4,380
zmieszane odpady opakowaniowe	15 01 06	27,720	35,860	3,480	67,060
opakowania ze szkła	15 01 07	13,960	32,360	3,800	50,120
zużyte opony	16 01 03	-	-	5,600	5,600
szkło	17 02 02	-	-	1,970	1,970
odpadowa papa	17 03 80	-	-	6,180	6,180
aluminium	17 04 02	-	-	0,510	0,510
żelazo i stal	17 04 05	-	-	3,150	3,150
zużyte urządzenia elektr. i elektron. zawierające niebezpieczne składniki	20 01 35	-	-	3,064	3,064
zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne	20 01 36	-	-	3,299	3,299
niesegregowane odpady komunalne	20 03 01	466,920	738,100	-	1 205,02
odpady wielkogabarytowe	20 03 07	19,420	-	12,990	32,410
RAZEM:		528,020	811,340	48,423	1 387,783

% Podział zebranych odpadów komunalnych w 2018 r.

- zmieszane odpady opakowaniowe 4,8%
- opakowania ze szkła 3,6%
- niesegregowane odpady komunalne 86,8%
- odpady wielkogabarytowe 2,3%
- zużyte opony 0,4%
- zużyte urządzenia elektr. i elektr. skład. niebezpi. 0,2%
- zużyte urządzenia elektr. i elektron. 0,2%
- opakowania z papieru i tektury 0,4%
- opakowania z tworzyw sztucznych 0,3%
- szkło 0,2%
- odpadowa papa 0,5%
- aluminium 0,1%
- żelazo i stal 0,2%

Z zebranych danych wynika, iż w 2018 roku **13,14 %** wytworzonych przez mieszkańców odpadów zebranych zostało w sposób selektywny, jest to więcej o ok. 2 % niż w roku ubiegłym. Natomiast aż **86,83 %** wyprodukowanych odpadów to odpady zmieszane. Podsumowując, na uwagę zasługuje fakt ogromnej dysproporcji pomiędzy wielkościami wyprodukowanych odpadów komunalnych..

6. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia niektórych frakcji odpadów komunalnych osiągnięty przez Gminę Człopa.

Masa 1 387,783 Mg to odpady komunalne zebrane z terenu nieruchomości zamieszkałych w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Natomiast masa wyprodukowanych i odebranych odpadów z nieruchomości niezamieszkałych to 46,833 Mg, co łącznie daje **1 432,616 Mg** wytworzonych na terenie Miasta i Gminy Człopa śmieci.

Gmina Człopa jest w obowiązku do 2020 roku osiągnąć wymagane poziomy recyklingu wskazanych frakcji odpadów: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło. Na podstawie Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie przygotowania poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz.U. 2016, poz. 2167 ze zm.) przedstawiają się one następująco:

	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia %								
papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	10	12	14	16	18	20	30	40	50

W 2018 roku z łącznej masy odebranych odpadów komunalnych (tj. 1 432,616 Mg) recyklingowi poddano i przygotowano do ponownego użycia frakcje: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w ilości 127,608 Mg. Do obliczenia poziomu recyklingu wskazanych frakcji odpadów w Gminie Człopa wykorzystano następujące dane: ilość mieszkańców na podstawie złożonych deklaracji (w tym podział na teren miejski i wiejski), średnią ilość wytworzonych odpadów przez 1 mieszkańca woj. zachodniopomorskiego oraz wymienioną wyżej ilość odpadów poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia. Osiągnięty poziom wyniósł **26,45 %**.

Jest to mniej niż wartość wskazana do osiągnięcia na podstawie wymienionego wyżej rozporządzenia. W związku z tym należy spodziewać się kary pieniężnej, którą zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nałoży wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

III. FINANSE SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

1. Opłata z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

a) Stawka za 1 os. zbiórka selektywna :	10,00 zł
b) Stawka za 1 os. zbiórka nieselektywna :	15,00 zł
c) należność z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi :	<u>651 540,02 zł</u>
d) wpływy z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi :	<u>557 638,43 zł</u>
e) nadpłaty :	17 982,99 zł
f) zaległość z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:	<u>129 527,78 zł</u>
należność główna	111 884,58 zł
koszty upomnienia	9 089,20 zł
odsetki	8 554,00 zł

Mieszkańcy Miasta i Gminy Człopa winni ponieść łącznie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz systemu gospodarki odpadami kwotę 676 029,68 zł. Tymczasem wpłaty z tego tytułu w roku 2018 wyniosły 564 484,89 zł. Oznacza to, że do budżetu Gminy wpłynęła kwota mniejsza o ok. 112 tys. zł.

W związku z tym, że przypis opłaty śmieciowej dla każdego właściciela nieruchomości powstaje co miesiąc, zaległość będzie stale rosła.

2. Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Człopa.

Kwota poniesiona przez Gminę Człopa na rzecz podmiotu wykonującego usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych wyniosła w 2018 roku 545 665,04 zł. Z tytułu

prowadzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych Gmina był to z kolei koszt w wysokości 39 000,00 zł.

Łącznie kwota poniesiona na przedmiotowe zadanie to **584 665,04 zł**. W tabeli dla porównania koszt wykonania jednakowej usługi w latach ubiegłych:

rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018
koszt zł	130 000,00	421 340,18	559 186,88	580 261,80	560 194,40	584 665,04

Wpływ na wysokość poniesionych kosztów ma przede wszystkim ustalona w wyniku postępowania przetargowego stawka za odbiór i zagospodarowanie tony odpadów zmieszanych oraz segregowanych. Wpływ na wzrost poniesionych w tym zakresie kosztów (o ok. 25 tys. zł) miał wspomniany wcześniej aneks dot. wysokości stawek oraz większa ilość wyprodukowanych odpadów.

3. Koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

a) należność z tytułu utrzymania systemu komputerowego eSOG oraz pozostałe usługi firmy RAD.pl :	7 995,00 zł
b) zakup materiałów i wyposażenia, pomocy naukowych :	196,80 zł
c) Szkolenia i delegacje:	249,02 zł
d) usługi pocztowe:	5 680,70 zł
e) wynagrodzenie 4 pracowników* :	52 560,94 zł
f) pochodne od wynagrodzeń pracowników (m.in. składki na ubezpieczenia społeczne oraz fundusz pracy):	9 476,91 zł
g) prowizje bankowe i opłata za prowadzenie rachunku:	2 001,09 zł
h) opłata komornicza:	1 238,66 zł
i) usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych:	545 665,04 zł
j) prowadzenie PSZOK:	39 000,00 zł
łącznie:	664 064,16 zł

* Przy założeniu przeznaczenia przez 4 pracowników odpowiednio 50%, 2 x 20% i 10% czasu pracy na wykonywanie zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi.

4. Egzekucja opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi.

UPOMNIENIA					
	2014	2015	2016	2017	2018
wystawione i doręczone	709 szt.	649 szt.	634 szt.	644 szt.	553 szt.
ilość właścicieli nieruchomości, którym wysłano upomnienia	245 osób	216 osób	227 osób	221 osób	201 osób

TYTUŁY WYKONAWCZE				
	2015	2016	2017	2018
wystawione	75	204	207	176
ilość właścicieli nieruchomości, których dotyczą tytuły	72 osoby	115 osób	105 osób	94 osoby
łączna kwota tytułów wykonawczych (należność główna)	53 373,80 zł	56 264,20 zł	44 917,40 zł	35 300,60 zł
kwota wyegzekwowana przez US (należność główna + koszty upomnienia + odsetki + opłata komornicza dla US)	2 385,05 zł	28 414,60 zł	18 788,15 zł	23 986,67 zł

W 2018 roku, wzorem lat poprzednich, kontynuowano egzekucję należności pieniężnych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi poprzez wystawienie i wysłanie upomnień, a następnie, w przypadku dalszej zwłoki w uregulowaniu długu, przesłanie odpowiednim urzędom skarbowym tytułów wykonawczych. Wyżej wymienione dokumenty w większości wypadków dotyczą tych samych właścicieli nieruchomości, którzy nie płacą od początku wprowadzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Do chwili obecnej ze wszystkich przekazanych w latach 2015 - 2018 tytułów wykonawczych (662 szt.) w całości zrealizowanych zostało 285, kolejne 80 wyegzekwowano częściowo, a 297 cały czas czeka na realizację. Kwota wyegzekwowana przez urzędy skarbowe wzrosła w porównaniu do poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Oceniając przedstawioną sytuację należy pamiętać, iż opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ma w Gminie Człopa charakter miesięczny i zaległość z tego tytułu stale rośnie. Średnio tylko z tut. urzędu co miesiąc do urzędów skarbowych trafia ok. 15

tytułów wykonawczych dotyczących „opłaty śmieciowej”, a instytucje te egzekwują także inne należności. Całość ma niewątpliwie wpływ na rezultaty ich pracy.

5. Ulgi z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W analizowanym okresie do Burmistrza Miasta i Gminy Człopa wpłynęły 4 wnioski od właścicieli nieruchomości zamieszkałych posiadających zaległość z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o zastosowanie ulgi w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

- ✓ 2 wnioski dotyczyły umorzenia zaległości i w związku z brakiem dostarczenia dokumentów niezbędnych do rozstrzygnięcia sprawy zostały pozostawione bez rozpatrzenia;
- ✓ 2 wnioski dotyczyły rozłożenia zaległości na raty i zostały rozpatrzone pozytywnie.

6. Podsumowanie finansowe systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Należność z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:	651 540,02 zł
Wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi :	557 638,43 zł
Wydatki na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w tym :	664 064,16 zł
usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych	584 665,04 zł
koszt obsługi administracyjnej systemu gospodarowania odpadami	79 399,12 zł
RÓŻNICA 2018	- 106 425,73 zł
RÓŻNICA 2017	- 43 348,13 zł
łącznie	- 149 773,86 zł

Rok 2018 jest kolejnym okresem, w którym **wydatki za gospodarowanie odpadami komunalnymi przewyższyły dochody**. O ile w 2017 roku różnicę w wysokości 71 406,27 zł zmniejszyła do kwoty **43 348,13 zł** nadwyżka z lat poprzednich, to analizowany rok 2018

zakończył się ze znaczną różnicą pomiędzy dochodami a wydatkami, której wartość wyniosła aż **106 425,73 zł**.

Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi powinny być w całości pokrywane z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Porównując należność jaką Gmina Człopa winna otrzymać od swoich mieszkańców z wydatkami poniesionymi na jego działanie, należy stwierdzić, iż koszty działania systemu były w 2018 roku większe od kwoty należności z tytułu „opłaty śmieciowej”. Oznacza to, iż nawet w przypadku uregulowania przez mieszkańców całości opłaty, nie pokryłaby ona wydatków związanych z obsługą systemu .

IV. UWAGI KOŃCOWE

System gospodarki odpadami komunalnymi według obowiązujących przepisów ma być systemem samofinansującym się. W związku z powyższym w celu zapewnienia środków na jego prawidłowe funkcjonowanie konieczne jest pobieranie takiej opłaty od mieszkańców, aby wystarczała ona na realizację całości zadania, którym została obciążona gmina. O wysokości stawki opłaty, zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, decydują koszty odbioru, transportu, zbierania, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych, koszty obsługi administracyjnej systemu czy koszty edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Jak wykazała powyższa analiza, w roku 2018 zasada „samofinansowania” nie została zachowana. Wpływ na taką sytuację miała systematycznie rosnąca zaległość oraz fakt, iż egzekucja należności z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w postaci upomnień i tytułów wykonawczych nie jest już wystarczającym sposobem na uzyskanie dochodów zaspokajających niezbędne wydatki. Poza rosnącą zaległością na uwadze należy mieć także pozostałe kwestie: dalszy wzrost ilości wyprodukowanych odpadów zmieszanych czy powoli zbliżającym się terminem na spełnienie obowiązku dostosowania wyglądu pojemników do wymagań ustawodawcy.

Opracowując niniejszą analizę znane są już nowe stawki z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Miasta i Gminy Człopa. Zgodnie z Uchwałą Nr VI/34/2019 Rady Miejskiej w Człopie z dnia 22 lutego 2019 roku w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty na terenie Miasta i Gminy Człopa będą one wynosiły: 15,00 zł miesięcznie od osoby

w przypadku, kiedy odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny i 25,00 zł miesięcznie od osoby w przypadku, kiedy odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny.

Zmiana wysokości opłat nie powinna być jedynym rozwiązaniem. Należy się zastanowić, czy w ślad za podwyższeniem kwoty wymaganej od właścicieli nieruchomości zamieszkałych nie powinny pójść inne czynności, takie jak akcje edukacyjne w zakresie prawidłowej segregacji, zwiększenie częstotliwości odbioru odpadów gromadzonych w sposób selektywny czy systematyczne kontrole nieruchomości pod względem ilości zamieszkałych osób oraz rodzaju zbiórki. Dopiero łączne wprowadzenie w życie wymienionych propozycji wpłynie pozytywnie na system gospodarowania odpadami komunalnymi i osiągnie zamierzony przez ustawodawcę cel, jakim jest - oprócz samofinansującego się systemu - dbałość o środowisko naturalne.

Podsumowując powyższe - do najistotniejszych zagadnień wymagających dokładniejszego zbadania i podjęcia ewentualnych kroków w kolejnym roku należy kwestia minimalizacji zaległości z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz ilości wytwarzanych zmieszanych odpadów komunalnych, a także dostosowanie przepisów miejscowych do nowych rozwiązań prawnych.

Sporządziła: Paulina Samolczyk
inspektor ds. projektów
UMiG Człopa